

ЗОРНИЦА.

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНИЕ.

ГОД. 4.

ЦАРИГРАДЪ, АВГУСТЪ 1868.

БРОЙ 8.

БЕЗВЪРІЕ-ТО.

(Продължение отъ брой 7-й).

Млади-тѣ ни отъ годинѣ на годинѣ ся образуватъ и побуждаеми отъ ненасыща-емї-тѣ си жедностъ къмъ ученіе, рев-ностно прилѣжаватъ на всякакво ученіе, можемъ да речемъ, и къмъ добро-то и къмъ зло-то. Придобыватъ различни язы-ци, които имъ ставатъ ключове съ които да отварятъ богаты-тѣ и пълни-тѣ онѣзи съкровища на наук-тѣ, на искуство-то, и на поезії-тѣ, но между тѣзи богат-ства и тѣзи полезни науки намѣрватъ ся и страшни и погубителни прѣести и за-блужденія. Между зелен-тѣ трѣвѣ, благовонни-тѣ цвѣти, и многоцѣнни-тѣ каменіе на единъ богатъ и пространни лите-ратурѣ въвиратъ ся и змии отровни които осквирняватъ и ожилиятъ небрѣж-ливий-тѣ или непрѣдуготовленный-тѣ чи-тателъ.

Въ това не говоримъ противъ изучва-ниe-то на други языци. Желали быхмы щото всички-тѣ млади Бѣлгари и Бѣл-гарки да знаѣтъ освѣтъ отечественни-тѣ си книжевность поне три-тѣ най глав-ни Европейски языци; сир. Френски, Английски и Нѣмски, за да ся ползватъ отъ богаты-тѣ съкровища въ тѣхни-тѣ книжини, но искамы да изложимъ важ-ностъ-тѣ на едно нравствено прѣдугово-тленіе и едно домашно вѣснитаніе за да знаѣтъ да избиратъ що да четятъ измежду многочисленни-тѣ книги които ще намиратъ въ свѣтъ-тѣ. Отъ млади-тѣ ни, за примѣръ, които познаватъ Френ-ския языкъ, малцина ще бѫдатъ които не сѫ чели списанія-та на Волтера, Пей-

на, Руссо и други тѣхни подражатели, известни противници на вѣрѣ-тѣ. Всякой знае страшнѣ-тѣ силѣ съ които хытро-измыслени-тѣ онѣзи доказателства нападатъ връхъ умъ-тѣ на млади-тѣ чита-тель който първъ пътъ гы чете. А кога-то младецъ-тѣ не е чулъ нито отъ май-кѣ си, нито отъ бащѣ си, нито пакъ отъ учитель-тѣ си или отъ духовный-тѣ си пастырь, нито е видѣлъ въ свой-тѣ си языкъ написаны нѣкои здравы, логически и разумни доказателства за Христіянскѣ-тѣ Вѣрѣ, какво можемъ да ся надѣемъ? Съ каквѣ силѣ ще ся отърве той отъ безвѣріе-то? Не е ли една страшна от-говорностъ която надлежи на всякой роди-тель, или учитель, а особно и на всяко духовно лице, да въорожаватъ мла-ди-тѣ съ таквици здравы и Богодани о-рѫжия и съ "духовный мечъ, Слово-то Божие," за да могатъ да противостоятъ на таквици нападенія? Стрѣлы-тѣ на тѣ-зи нападатели не ся отблъснуватъ чрѣзъ люты анатемы нито чрѣзъ грѣмогласны оплакванія или заплашванія, по чрѣзъ си-лѣ-тѣ на убѣдителни доказателства по-черпани отъ непогрѣшими-то Слово Бо-жие и отъ здравый-тѣ человѣческий раз-умъ. Блаженъ е онзи младецъ на когото е Богъ далъ единъ богобоязливъ майкѣ, която сама е оцѣнявала, и сама е опы-тала съ единъ личниъ опытности за себе си живѣ-тѣ вѣрѣ Христовѣ, и е могла да посъва въ крѣхкій-тѣ умъ на чедо-то си онѣзи здравы начала и онѣзи совѣстни убѣжденія които съ основа-та на Хри-стіянскій-тѣ характеръ.

Но не само че младежи-тѣ не сѫ сна-

бдени съ нуждни-тѣ доказателства съ които да опровергаватъ противници-тѣ на вѣрж-тѣ Христовѣ, но въ онова учение, въ онѣзи наредби и въ онѣзи обычаи въ които сѫ отхрачени, мнозина, като стигатъ на възрастъ да разсѫждатъ здравосмисленно за себе си, намѣрватъ до-ста много суетврѣл които не могатъ да търпятъ испытъ-тѣ на здравый-тѣ разумъ. А като сѫ били научени да гледатъ тѣзи обычаи и наредби като нераздѣлимъ отъ сѫщо-то Христіянство, и оногози който гы не варди цѣли и ненарушени че не е Христіянинъ, не различаватъ лъжовно-то и человѣческо-то отъ истинско-то и Божие-то, но отхвърлятъ изведенъжъ всичко, и добро-то наедно съсъ зло-то.

Богъ на истинѣ-тѣ който ны е дарилъ съ умственны-тѣ ни способности не може да бѫде противенъ на себе си и неговы-тѣ откровенія трѣба да бѫдатъ съгласни. Той който е написалъ вѣчни-тѣ истиини на свое-то сѫществуваніе въ камъніе-тѣ и въ вѫтрешности-тѣ на земѣтѣ, той е пакъ който е открылъ намъ пѣтъ-тѣ кѣмъ блаженство и вѣченъ животъ чрѣзъ Господа Иисуса Христа. Здрава-та и добре основана-та вѣра не ся бои нито отъ испытаніе нито отъ сравненіе съ физически-тѣ или други науки, защото познава че всяка здрава и истинска наука трѣба да е истина, а истина-та е отъ Бога, а пакъ вѣра-та ни ако не е основана връхъ вѣчнѣ-тѣ истинѣ Божиѣ, то тази вѣра не е таквазъ на којко човѣкъ да ся увѣри въ смъртній-тѣ частъ.

Призовавамъ всички които усъщатъ тежкѣ-тѣ отвѣтственность на положеніето си, и оцѣняватъ опасностъ-тѣ на безвѣrie-то, да съдѣйствуватъ за вкореняваніе-то въ сърдца-та на млады-тѣ едно твърдо упованіе и увѣреніе въ Христіянскѣ-тѣ религії. Да гы поучавамъ не само въ думы-тѣ си но и съ по силнѣтъ примѣръ на дѣла-та си, да проумѣватъ въ какво ся състои религія-та, отъ кого е, и за какво е, и тогазъ съ едно дѣлбоко убѣжденіе да ѹж прiemжтъ, да ѹж държатъ и да ѹж защищаватъ, защото е отъ Бога, и е истинна и е права, и е необходимо нуждна за всяко човѣка.

«Стойте, прѣпасани съ истинѣ — Облечени въ броціж-тѣ на правда-тѣ, и позѣ-тѣ ви да бѫдатъ обути въ приготвяне за благовѣстие на миръ, а връхъ всичко земѣте щить-тѣ на вѣрж-тѣ.» (Ефес. 6; 14).

ДУМА-ТА ВѢРВАЙ.

“Неученъ съмъ и много простъ,” рече единъ старецъ, но отъ петнаесетъ години на самъ учїж отъ Евангелие-то и сега можъ малко много да прочитамъ. Дѣлгы-тѣ думы не можъ твърдѣ да исчитамъ, но тѣзи думѣ “вѣрвай” познавамъ твърдѣ добре, защото е много важна една дума; чрѣзъ неї е пѣтъ-тѣ кѣмъ Иисуса, чрѣзъ когото и быва спасеніе. Той казва, Елате при мене, и азъ ся благодарїж на Бога че когато идѣ при него радостенъ съмъ и вѣрвамъ че Той умрѣ за мене и че мя е омылъ отъ всички-тѣ ми грѣхове.” И старецъ-тѣ като говоряше така, лице-то му бѣ свѣтнало отъ радостъ и очи-тѣ му показуваха веселіе-то и спокойствието което имаше въ вѣрваніе-то.

Читателю, имашь ли ты тѣзи радостъ? Имашь ли ты това спокойствието, тойзи миръ, който прѣвъсхожда разумъ? Грѣхове-тѣ ти опростени ли сѫ чрѣзъ кръвъ-тѣ Иисусовѣ? Нѣма подъ небе-то друго име да е дадено между човѣкы-тѣ чрѣзъ което трѣба да ся спасемъ (Дѣянія 4; 12). За това прибѣгни при Иисуса Спасителя и сега бѫди примиренъ съ Бога чрѣзъ него, защото Богъ е направилъ него, който грѣхъ незнаеще да стане той грѣхъ за настъ, за да станемъ ный чрѣзъ него праведность-та Божія: Вѣрвай го.

ЗАХАРЬ.

Захарь-та въ днешній-тѣ си видѣ не бѫше позната въ старо врѣме. Въ Ветхий-тѣ Завѣтъ срѣща ся рѣч-та сладка трѣсть, и нѣкои отъ Елински-тѣ списатели поменуватъ за единъ видъ медъ, който ся изваждалъ отъ единъ трѣсть която растѣла въ Индій, но значеніе-то имъ не ся простираще по нататъкъ. Но въ Китай добры-тѣ качества на захарскѣ-тѣ трѣсть, и отъ неї изважданіе-то на захарь-тѣ види ся че бѫше познато и употребяваше ся двѣ хилади и повече години прѣди да ся вѣведе въ Европѣ. Китайци-тѣ държеха много тайнѣ тѣзи работѣ до половинѣ-тѣ на осъмнадесетый-тѣ вѣкъ, когато прочутый-тѣ пѣтешественикъ Марко Поло ѹж направи познатъ въ Европѣ.

Захарска-та трѣсть быде прѣсадена по-слѣ въ Арабій, въ Египетъ и Еюопія, въ Сицилій, въ островъ Мадерж, и въ Канарски-тѣ островы; а слѣдъ открытие-то

на Америкѣ въ Западны-тѣ Индіи и въ Америкѣ.

Днесъ правятъ голѣмы количества захаръ отъ червено-то цвекло (чукундуру) и отъ други растенія, на които сокътъ обима сладко сѫщество. Въ Америкѣ придобиватъ захаръ отъ едно дръво подобно на нашій-тѣ кленъ на който прорѣзватъ корж-тѣ и събиратъ сокътъ дѣто истича. Правятъ още захаръ и отъ млѣко-то, за новородены-тѣ и за лѣкарска потрѣбъ.

Общо ся вѣрва че употребленіе-то на захаръ-тѣ поврѣжда зѣбы-тѣ, но тазъ идея, споредъ казваніе-то на нѣкои добри лѣкари, е погрѣшилна: злоупотрѣблението и поврѣжда желудокъ-тѣ както и всяко друго злоупотрѣблението, и на малкытъ дѣца не трѣба да ся дава много. Съ умѣренно количество не само е полезно на здравіе-то, но и много хранително ястие.

ПОМАГАЙТЕ СИ ЕДИНЪ НА ДРУГЪ.

Единъ пѣтникъ като заминувалъ Алпийск-тѣ планинѣ, хванѣлъ ся на върхъ планинѣ-тѣ отъ единъ фьртуна отъ онѣзъ които ставатъ често на онѣзъ высокъ планинѣ. Студъ-та станала люта, въздухъ-тѣ ся счастилъ отъ сиѣгъ-тѣ, а пронизателный-тѣ вѣтръ стигалъ до кости-тѣ му. Въ това пѣтникъ-тѣ ся трудилъ да придава на напрѣдъ; но стави-тѣ му най сетиѣ ся схванѣли отъ студъ, и той начнѣлъ да ся обладава отъ сѣнѣ: нозѣ-тѣ му не можали вече да мърдатъ, и той легнѣлъ на сиѣгъ-тѣ като го нападнѣлъ този смиertoносенъ сѣнѣ, който билъ съдѣствието на чрѣзмѣриj-тѣ студъ, и отъ който никога не ся събуджа на този свѣтъ; но по благополучие свое видѣлъ въ онѣзъ минутѣ другого сиромаха пѣтника легнѣлъ нѣколко раскрача далечъ отъ него. Бѣдны-тѣ онзи виждалъ ся че билъ на по зло състояніе отъ негово-то, защото едва мърдаль: всички-тѣ му стави били замързали, и той ся виждалъ готовъ да умре.

Видѣ-тѣ на онзи бѣдны-тѣ человѣкъ повдигнѣлъ състраданіе-то му и събудилъ го отъ истѣрпнѣлый-тѣ му сѣнѣ който го билъ прѣзѣлъ, и съ много трудъ и мѣкѣ, понеже не можалъ вече да върви, едва успѣлъ да ся приближи до него. Хванѣлъ го тогазъ за рѣцѣ-тѣ и мѣчилъ

се да ги стопли; триль чело-то му, крака-та и тѣло-то му, и насырчалъ го съ утѣшителни думы. Слѣдъ малко человѣкъ-тѣ, който берялъ душа, начналъ да ся съзема—сила-та му дошла, и усѣтилъ себе си възможенъ да пѫтува.

Съ това добро дѣто сторилъ на прѣмрѣлый-тѣ чужденецъ станжало и на него спасеніе, защото той самъ придобилъ тѣлесны-тѣ си силы чрѣзъ старанія-та, които направилъ за да съживи странный-тѣ. А трудъ-тѣ дѣто направилъ върхъ растриганіе-то на чужденецъ-тѣ, растопилъ и неговѣ-тѣ кръвь. Така сѣнѣ-тѣ побѣгнѣлъ отъ него, стави-тѣ му ся размърдали и двама-та пѣтници търгнѣли по пѣтъ-тѣ си и ся радвали единъ на другъ че ся избавили отъ смиerto-тѣ която имѣ ся виждаше като не избѣжна. Слѣдъ малко прѣминала фьртуна-та и тѣ заминали планинѣ-тѣ и стигнѣли живи и здрави у тѣхъ си.

И ты сега, читателю, ако усѣщаши сърдце-то си студено къмъ Бога и душа-тѣ си почти готова да погыпе, постарай ся да направишъ нѣщо което да помогне на другъ душа да ся спасе, и да зарадва друго сърдце, и така ще намѣришъ най добро срѣдство да оправишъ и да спасешъ душа-тѣ си.

ЗАЩО НЕ СМЫ БЛАГОПОЛУЧНИ?

Двама млади ся расхождали единъ вечеръ по поле-то на Марса въ Парисъ.

— Какво ти ся струва за всемирно-то изложеніе? рекъ единъ-тѣ на име Викторъ.

— Чудно е, отговорилъ Иванъ, другарь-тѣ му, но най сетиѣ ми натегнѣ, както всички-тѣ забавки. Туй е истинѣ. Нѣма нищо на свѣтъ-тѣ което да ны прави да желаемъ животъ-тѣ. Да мя простишъ, приятелю мой, рекъ Викторъ, свѣтъ-тѣ има най малко двѣ нѣща които ны държатъ въ животъ-тѣ. Наистина! а кои сѫ тѣ, рекъ Иванъ? Да е нѣкой благополученъ, и да прави други-тѣ благополучни, отговорилъ Викторъ. Но това е невѣзможно казалъ Иванъ. — В. Ты самъ не рече ли прѣди малко, че всяка забавка става досадителна най послѣ? — Ив. рѣкохъ, но помежду забавкѣ и благополучие има голѣма разлика. — В. Всички-тѣ человѣци си иматъ забавки, но малцина знаѣтъ срѣдство-то да ставатъ благополучни.

Ив. Знаеш ли го ты? — В. Знајќ го много добрѣ. — Ив. Благополученъ ли си? — В. Благополученъ съмъ. — Ив. Могж ли да на- учј тайнѣ-тѣ ти? — В. Можеш; слушай, (извадилъ Викторъ изъ джебъ-тѣ ви една малка книжка и прочелъ притчј-тѣ на блудный-тѣ сынъ, (Лук. 15; 11 — 23). Това ли е Евангелие-то? попита Иванъ.

В. Това е, то е законъ-тѣ който проводи Богъ на человѣци-тѣ, и заповѣда всички да го прочитатъ. Ив. Но можеш ли да го разбереш? — В. Могж. Богъ ся обѣща да проводи Святаго Духа за да научи онѣзи които искатъ да научатъ волѧ-тѣ му (Поан. 16; 13. Лу. 11; 13).

Ив. Каки ми чии сѫ тѣзъ думы които ми прочете? — В. На Иисуса Спасителя на грѣшни-тѣ. — Ив. А що значи тази исторія? — В. Учи ны какъ да станемъ благополучни. — Ив. Истѣлкувай ми иж по ясно.

В. Толкозъ чадолюбивый-тѣ онзи баща е Богъ, небесный нашъ Баща, който ны толкозъ обича, макаръ че смы грѣши.

Ив. А заблудившій-тѣ сынъ кого вѣображава? В. Не вижда ли ти ся че той е подобенъ намъ. — Ив. А какъ е вѣзможно то? — В. Не казва ли ни единъ сърдечень гласъ, че смы заблудили далечь отъ Бога, и поврѣждамы животъ-тѣ си вѣ грѣхъ, и ся намѣрвамы вѣ смърти-тѣ бѣдъ? — Ив. Съгласи съмъ вѣ това. — В. Добрѣ, пріятелю мой: исторія-та ны учи за това че нѣма да бѣдемъ благополучни никогы, ако ся не вѣрнемъ при небесный-тѣ нашъ бащъ, и земемъ прощеніе за грѣхове-тѣ си: и че той ся благодари много и прощава и благославя оногози който познае заблужденіе-то си, и вѣзвраща ся при Него съсъ смиреніе да призове милостъ-тѣ Му. — Ив. Но какъ да дойде нѣкой при него, като Богъ е толкози святъ, а азъ грѣшенъ. — В. Наистинѣ Богъ е толкози святъ, щото не може да търпи грѣхъ-тѣ, но пакъ има едно срѣдство съ което можемъ да приближимъ при него: "Толкозъ вѣзлюби Богъ свѣтъ-тѣ щото сына си единородный-тѣ даде, за да не погине никакъ който вѣрва вѣ него, но да има животъ вѣченъ." (1 Тим. 2; 5). И самъ Иисусъ Христосъ говори: "Азъ съмъ пѣтъ-тѣ и истина-та и животъ-тѣ: никакъ не отива при Отца тѣкмо чрѣзъ мене." (Поан. 14; 14).

Ив. Слѣдтай, молїж ти ся, защото и азъ искамъ да станж благополученъ.

В. Внимавай добрѣ, пріятелю мой, вѣ как-

вото ти рекж. Правда-та Божія изыскува наказаніе на грѣшни-тѣ, а любовь-та му приготвя ни пѣтъ на спасеніе. Достойни бѣхмы ный да теглимъ, защото прѣстѣпихмы святый-тѣ законъ Божій; но любовь-та Иисусъ Христова къмъ насъ е толкозъ голѣма, щото рѣши да слѣзе отъ небе-то, да земе образъ человѣческий и да тегли за насъ. "Който самъ понесе на тѣло-то си грѣхове-тѣ ни на дѣрво-то." (1 Пет. 2; 24). "Той бы нараненъ за наши-тѣ прѣстѣпления, станж бѣденъ за наши-тѣ нужды, наказаніе-то, което донесе нашій-тѣ миръ, бѣ върху му, и чрѣзъ раны-тѣ му ный синца ся исцѣлихмы," казва Исаія. (Гл. 53; 5). Ив. Какъ рече ты, той понесе грѣхове-тѣ или?

В. Наистинѣ, Иисусъ, Сынъ Божій, и равенъ Отцу: Той създаде свѣтъ-тѣ, ето какъ може да дигне и грѣхове-тѣ на свѣтъ-тѣ. Господъ тури отгорѣ му грѣхове-тѣ на всинца ни — както бѣ прорекъ Исаія: така, като дойде нѣкой грѣшникъ да иска прощеніе, Богъ му прощава и го милува, защото Иисусъ понесе наказаніе-то което трѣбаше да понесе онзи грѣшникъ. Ив. Сега начнахъ да разбираямъ.

В. Не съмъ свѣршилъ още. Иисусъ ся покори лично на Божій-тѣ законъ заради насъ, щото отъ минутъ-тѣ вѣ коїжто ся исповѣдвамы нему като на Спасителъ нашъ, Богъ ны има като съвѣршенно праведни заради Иисуса, и така ся избавамы отъ всяко наказаніе. (Рим. 3; 19—28; 8; 1. Филип. 3; 9). Видишъ ли че пѣтъ-тѣ е отворенъ? Ив. Какво остава сега да направѣ? В. Ако щещъ да ся спасешь, обѣрни ся къмъ небеснаго твоего Отца и той ще тя пріеме. Ив. Трѣбва ли да ся исповѣдамъ на Иисуса и да повѣрвамъ вѣ него? В. Трѣбва да ся исповѣда душата ти на Иисуса като на истиннаго своего Спасителя. Така само можемъ да ся обѣрнемъ къмъ Бога. Ив. А кога? В. Сега, и тутакси безъ забавж. "Ето сега врѣме благопрѣтно, ето сега денъ на спасеніе. (2. Кор. 6; 2). Ив. Но не трѣбва ли да ся приготвѣ понапрѣдъ? В. Що разумѣвашъ съ това? да идешъ вѣ черквѣ; да ся помолишъ; да търпишъ; да правишъ добры работы; да постишъ? Есички тѣзи сѫ праздни, ако не повѣрвашъ първо вѣ Христа Иисуса; защото нищо не е благоугодно Богу додѣ не

повървамъ първо въ Сына му. (Иоан. 3; 23). — Ив. Но Господъ ще мя пріеме ли както съмъ?

В. Помниш ли притчъ-тъ којко ти прочетохъ? Злощастный-тъ заблудилъ възврати ся както ся наимѣрваше, но пакъ баща му го пріе съ голѣмъ радостъ. Не търси никакъ посрѣдственникъ, ни на небе-то, ни на земѣ-тъ, защото така щѣше да обезчестявашь Спасителя като ся сумнявашь заради любовъ-тъ му. Слушай го кога тя выка: "Елате при мене всички утрудени и патоварени и азъ ще ви успокою." (Мат. 11; 28). Съ тѣзи сладки думы Іисусъ отваря памъ обятія-та си и ны привыква да идемъ направо къмъ него съ тежкий-тъ товаръ на наши-тъ грѣхове. Сега иди при него и повървай въдумы-тъ му. "Който иде при мене, нѣма да го испѣждій?" (Иоан. 6; 37). Вървай че заради любовъ-тъ къмъ Сына си, небесній-тъ нашъ Отецъ ще тя пріеме като собственно свое чедо, и ще прости всякой твой грѣхъ, и изглади всяка твой грѣшка. — Колко е това нѣщо просто! Колко е красно! — Ей, то е Свято-Евангеліе Христово! съвършенно и бѣрзо спасеніе за какъвъ годъ грѣшникъ който върва въ Христа! Прочети само Евангеліе-то и ще видишъ колко е то истинно.— Ив. Но ако не вървамъ?

В. Ако прѣнѣбрѣжишь спасеніе-то, грѣхъ-тъ остава върху тебе и не щеще може да избѣгнешъ отъ вѣчно-то наказание на вѣчна мѫка дѣто червей-тъ имъ не умира, и огнь-тъ не угаснува. (Мар. 9; 44). Който върва въ Сына има животъ вѣченъ; а който не върва въ Сына нѣма да види животъ, но гнѣвъ Божій прѣбывае на него. (Иоан. 3; 36).

Ив. Сега нѣма нищо друго да правѣшъ за да ся спаси самъ да повървамъ въ Іисуса Христа.

В. Не трѣбва нищо друго; това е доволно, защото Іисусъ ны спасе вече чрѣзъ съмрть-тъ си. Нищо отъ онова дѣто можемъ да направимъ ный не може да ны спасе.

Ив. Но не трѣбва ли да правимъ добры дѣла?

В. Истинній Христіанинъ, който знае че Іисусъ го обыча, и че умрѣ за него, ще начне да обыча Христа; а онзи който обыча нѣкого старае ся и да му угоди. Ще възненавиди грѣхъ-тъ заради ужасны-тъ мѫченія които нашій-тъ грѣхъ

причини на Христа, ще ся съедини съ други Христіяни за да му ся поклонять, и ще поискъ съсъ все сърдце помощь-тъ Божій за да стане святъ и да прави добро. Но всичко това нѣма да прави за да ся спасе чрѣзъ това; защото спасеніето быде само чрѣзъ Іисуса, но като ся спасе, ще ся моли и труди да живѣе за слава на Оногози, който го искупи чрѣзъ скъпоцѣніе-тъ сикрѣвъ. (1 Пет. 1; 18, 19).

Ив. Но имамъ сърдце толкозъ грѣшно, толкозъ испълнено съ лоши похоти, що-то стигамъ въ отчаяніе!

И азъ имахъ такова сърдце, отгово-рилъ Викторъ; но когато повървахъ въ Господа, той ми даде новы мысли, и новы желанія. Іисусъ Христостъ който умрѣ за насъ, сега живѣе вѣчно и помога на всинца които вѣрватъ въ него, и тѣ начинуватъ да живѣйтъ вѣченъ животъ.

Ив. Отърва ли ся ты отъ лоши-тѣ си желанія?

В. Не съмъ ся отървалъ съвсѣмъ, Сатана мя закача още често и много; но Христостъ ми дава силѣ да му ся противѣж. Молѣхъ всякой день Господа да ми помогне, и той е всякога при мене като приятель и отъ братъ по прилѣпенъ. Негово-то присѫтствіе мя пълни съ миръ и радостъ и съмъ много по благополученъ сега като слугувамъ нему, отъ колкото бѣхъ когато живѣяхъ въ грѣхъ. Или богатъ или сиромахъ или болѣнъ или здравъ, всякога съмъ благополученъ, и ся стараѣхъ да зематъ и други участіе въ благополучие-то ми, и да дойдатъ при Христа на небе-то, дѣто нѣма ни грѣхъ ни съмрть, и дѣто Богъ самъ си ще обѣрше всяка сълзъ отъ очи-тѣ ни. (Отк. 21; 4).

Ив. Охъ, дано быхъ ималъ и азъ това благополучие!

В. Та защо да го нѣмашъ? Іисусъ тя выка: "Повървай въ Господа Іисуса и ще ся спасешъ ты и домъ-тѣ ти." (Дѣян. 17; 31).

Слѣдъ тѣзи разговоры двама-та младци ся разлѣчили, и въ истый-тъ день Иванъ си купилъ едно Евангеліе, и не-прѣстанно го прочиталъ всякой день, защото то му казваше за Іисуса, когото обычае той съсъ всичкъ-тъ си душа и сърдце, казваше му още и за вѣчно-то благополучие което ожидаваше съ голѣмо желаніе.

ОБЫЧАИ-ТѢ НА ДРЕВНЫ-ТѢ ЕЛЛИНЫ.

Надгробны слова провъзглашавахъ Еллини-тѣ за честь на онѣзи умрѣлы които бѣхъ направили важны службы на отечество-то си: погребателни подвиги (борбы) още ся поставехъ за честь на тѣхъ. Слѣдъ погребеніе-то събрани-тѣ ся врашахъ въ домъ-тѣ на умрѣлый-тѣ, и на съдвахъ на тръпезѣ нарочно приготвенѣ за тѣхъ да ядкѣ за оправданіе за умрѣлый-тѣ, и казваше ся *струваніе*, и по менѣ.

Трохи-тѣ дѣто падахъ отъ тръпезж-тѣ, не бѣше простено да гы изяде нѣкой; но гы събирахъ добрѣ и гы заносахъ въ гробъ-тѣ за хранѣ на умрѣлый-тѣ. Въ най стары-тѣ врѣмена въ тѣзи пиршества владѣяше крайно мѣлчаніе: послѣ ся допусти разговоръ говорящъ за добродѣтели-тѣ на умрѣлый-тѣ. Отъ дѣто и пословица-та: *Нѣма да бждешъ похваленѣ нито вѣ струваніе-то*, значеніе най лошъ характеръ.

Понѣкога палѣхъ свѣщи въ подземны пещеры за честь на умрѣлый-тѣ. Обыкновенно накытвахъ гробове-тѣ съ трѣвы и цвѣтія между които имаше първенство магданостѣ-тѣ (мерудія). Отъ дѣто имахъ и пословицѣ, *тръбва му магданосѣ*, за да покажатъ за нѣкого человѣка че е тѣжко боленъ и бере душа.

Трендафиль-тѣ ся припознаваше като най благоугоденѣ на умрѣлый-тѣ: имахъ обычай да поръсватъ плочы-тѣ на гробъ-тѣ и съ миро. Жертвы приносяхъ и прѣливи правѣхъ въ ровове ископаны въ землѣ-тѣ: жертвы-тѣ бывахъ отъ черны и яловы млады кравы и отъ черны овцы, отъ чело-то на които отрѣзвахъ по дѣлгѣтѣ вѣлижъ, коїжто най напрѣдъ приносяхъ, и выкаше ся *Начатки* и *Приносъ*. Вѣзліянія-та (прѣливи-тѣ) бѣхъ отъ кръвь, водѣ, вино и млѣко, и особно отъ медъ, които ся сматряше като *знакъ на смирѣть*. Вода-та която употребявахъ въ тѣзи вѣзліянія выкаше ся земно *кѣланіе* или просто *кѣланіе*; на други мѣста ся выкаше *измываніе*.

На гробъ-тѣ на дѣца-та вода-та ся изливаше отъ нѣкое дѣте, а на гробъ-тѣ на дѣвицѣ отъ нѣкої дѣвицѣ, а на гробъ-тѣ на женетѣ женѣ отъ другѣжененѣ называемихъ *поливателкѣ*. Жертвы-тѣ които ся приносяхъ за честь на души-тѣ ставахъ въ деветый-тѣ и тринацсетый-

тѣ день слѣдъ смирѣть-тѣ; а на многостраны ся повторяхъ прѣзъ Ноемврія.

Таквый бѣхъ почести-тѣ кои-то ся струвахъ отъ Еллини-тѣ за умрѣлый-тѣ, които ся выкахъ *законности, правды, прѣподобія*; защото хора-та ся учахъ чрѣзъ тѣхъ че живи-тѣ бѣхъ дѣлжни съѣсъ священны обязательства да исполнять дѣлжности-тѣ си кѣмъ умрѣлый-тѣ.

ЗА ДѢЦА-ТА.

ОТВОРЕНА-ТА ПОРТА.

Една злощастна дөвица имаше четыри дѣца, отъ които по голѣмо-то ся викаше Робертъ и то бѣше само на осмь години. Единъ вечеръ, като не бѣхъ яли нищо всичкий-тѣ день, готовяхъ ся да си легнатъ безъ да вечерятъ; но майка имѣ която бѣше благочестива и знайше че Богъ може да имъ помогне, вѣзвыси сърдце-то си кѣмъ него и призыва на помощь негово-то благоутробие. А когато сврши молбѣ-тѣ си, Робертъ ѹ рече: "Мамо, не казва ли Писаніе-то че Богъ пращаше нѣкога гарваны при едного человѣка и му носяхъ хлѣбъ?" Така, чедо мое, това ся случи прѣди много врѣме. Но и сега, рече Робертъ, неможе ли Богъ да ни проводи хлѣбъ чрѣзъ исто-то срѣдство? Да отворимъ вратата-та, и може да дойде нѣкога гарванъ да ни донесе хлѣбъ. Като рече туй отиде та отвори вратата-та. Заминователи-тѣ тогасъ можали да гледатъ въ стаіѣ-тѣ въ коїжто горѣше сиромашка свѣщи. Слѣдъ малко случи ся да замине отъ тамъ градскій-тѣ народоначалникъ и като видѣ вратата-та отворены, и майкѣ-тѣ обыколенѣ отъ насилия-тѣ си дѣца, потегли му сърдце да влѣзе.

Добра моя Госпоже, рече той, защо имашь вратата-та си отворены на таквъзъ врѣме? Внезапно-то явяваніе на благородный-тѣ народоначалникъ въ сиромашкѣ-тѣ колибѣ на дөвицѣ-тѣ смути іж; за туй и станѣ бѣрже, и като го поздрави, отговори:

Господарю, понеже слѣдъ малко щѣхъ мы да си легнемъ безъ да вечерямъ, малкій-тѣ ми Робертъ помысли, че ако отвори вратата-та, може бы че Богъ щѣше да проводи и намъ нѣкога гарвана съ хранѣ.

Народоначалникъ-тѣ ся засмѣ на тѣзъ думы и рече, че Робертъ никакъ не ся е

измамилъ, защото наистинѫ дойде единъ гарванъ да имъ каже дѣ ся намѣрва хлѣбъ. Тутакси заведе дѣте-то въ домъ-тъ си, и слѣдъ малко го проводи на майка му съсъ зембиль пъленъ съ ястія, които щомъ видѣхъ други-тѣ дѣца начнѫхъ да скачатъ и да пlesкатъ съ ржцѣ отъ радостъ. Но въ радостъ-тѣ си не забрави-хъ да благодарятъ на Бога, който послуша молбѫ-тѣ имъ. А Робертъ, като свѣрши вечерїж-тѣ, отиде при отворенитѣ врата и като вѣзвыси очи къмъ Бога рече: Благодаримъ ти Боже, защото послуша молбѫ-тѣ ни и проводи ни гарвани-тѣ съ хранѫ.

Родители-тѣ трѣбва да учатъ малки-тѣ си дѣца отъ младостъ да ся молятъ Богу, и Той нѣма да ги забрави въ старостъ-тѣ имъ.

КАПИТАЛЪ ЛИ ИСКАШЬ ?

Ахъ, какъ да имахъ капиталъ ! Така чухъ вчера че выкаше едно доста голѣмо момче. Искахъ да му кажѫ мое-то за това мнѣніе, но нека го чете и то.

— Капиталъ ли искашь ? И ако бы ималъ, какво щѣше да го правишь ?

Капиталъ искашь а ? Ами ржцѣ нѣмашь ли, нозѣ нѣмашь ли, тѣло, мыщи, кости и мозъкъ нѣмашь ли, и тѣ капиталъ не сѫ ли ? Но тѣ не сѫ пары, ще кажешъ, а азъ ти казвамъ че тѣ сѫ повече отъ пары ; ако да бы ги употреблявалъ както трѣбва, тѣ щѣхъ и пары да ти донесѫтъ, още и никой не може да ти ги земе. Незнайашъ ли какъ да употреблявашъ ты този капиталъ ? Ако не знаешъ, врѣме е вече да ся научишъ. Земи първо-то рало, или брадвѣ, или теслѣ, което ти ся падне и започни да работишъ, и капиталъ-тѣ ти скоро ще ти даде приходъ.

Ты искашь да имашь пары, да си купишъ дюгенъ или да си отворишъ мазжъ, да имашь слуги и писари да работатъ за тебе, а ты да ся показвашъ благороденъ и господарь, безъ да пипашъ работъ. Това е срамота за тебе ; — работи съ капиталъ-тѣ който имашь сега, и който ще ти принесе доволно приходъ, и това ще тя направи да осѣтишъ че и ты си человѣкъ.

Ако неможешъ да спечелишъ съ този капиталъ който имашь, ты не бы можилъ да направишъ нищо нито миліоны грошове

ако бы ималъ. Ако незнайашъ да употреблявашъ кости, мыщи и мозъкъ, ты не ще знаешъ ни злато да употреббишъ. Ако оставашъ този капиталъ който имашь празенъ да раждясва, сѫщо-то бы сторилъ ако бы ималъ и пары; щѣше да знаешъ само да раскоществувашъ.

И тѣй не дѣй стоя като лѣниво порастнѣло дѣте и да чакашъ да дойде пѣкой да тя нахрани ; но работи, улови първѣ-тѣ работъ коѫто намѣрвашъ и извѣрши ѹ добрѣ. Тѣй ! Каквото и да заловишъ вѣрши го добрѣ; всякова прави това което можешъ. Ако экономисвашъ капиталъ-тѣ който ти е Господъ далъ, ще земешъ скоро и другъ повече. Но ако неможешъ, или нещешъ да употреббишъ този капиталъ който имашь, ты не си достоинъ за другъ ; не ще и да имашъ. — Чувашъ ли, момче ?

Свято-то писаніе ся сравнява съ единъ раззелененѣ и разцавтѣлъ ливадѣ.

Както разцавтѣла ливада показва въ себе си разны и пъстри цвѣтове, така божественно-то Писаніе показва намъ добродѣтели-тѣ на праведни-тѣ; не да придобиешъ както отъ цвѣтове-тѣ, за малко врѣме благовоніе-то, но да премемъ отъ добродѣтели-тѣ имъ всегдаши-нѣ ползжъ.

Едно глухо и пѣмо дѣте което ся учило въ Паришко-то училище за глухонѣмы-тѣ явило понятіе-то което имало за вѣчностъ-тѣ Божиѣ така:

“Той е продѣлженіе — безъ начало и безъ край.

“Сѫществованіе — безъ прѣдѣлы и безъ мѣркѣ.

“Младостъ — безъ младенчество и безъ старость.

“Жизнѣ — безъ рожденіе и безъ смърть.”

Колко высоко ся вѣзвыси онуй глухонѣмо дѣте ! !

ЗНАНИЕ И НЕЗНАНИЕ. — Книжев-ный-тѣ живѣ вѣчно и слѣдъ смърть-тѣ си ; но безкнижный-тѣ и додѣ е още живѣ на тозъ свѣтъ е умрѣлъ; счита ся съсъ живи-тѣ по го нѣма.

Славолюбіе-то и сребром любіе-то и сластолюбіе-то сѫ прочути прѣльстници, които настрѣяватъ и отвличатъ чено-вѣцы-тѣ въ злощастіе и смърть.

ХУБАВЫЙ СИОНЪ.

Ху - ба - вы вси - тѣ му стѣ - ны, Пор - ты - тѣ бѣ - ли би - се - ри:

Тѣхъ ще от - во - ри самъ за нась На - шій - тѣ си - ленъ, слав - енъ Спасъ.

- 1 Хубавъ Сионъ ! градъ огражденъ,
Съ Божій славж укашенъ;
Хубавы вси-тѣ му стѣны,
Порты-тѣ бѣли бисери :
Тѣхъ ще отвори самъ за нась
Наший-тѣ силенъ, славенъ Спасъ.
- 2 Хубавъ е въ него Божій храмъ ;
Нѣма отъ сльнце нужда тамъ ;
Хубави, съ бѣлы облекла,
Ангели пѣхтъ тамъ всегда.
Могъ ли азъ, слабъ ученикъ,
Съ радость да влѣзъ въ тѣхъный ликъ ?
- 3 Хубавы, на главы-тѣ си,
Носять спасени-тѣ вѣницы ;
Хубавы финицы держатъ ;

- Колко тѣржественно вървять !
Гледай, о брате, гледай тамъ
Славж-тѣ на небесный храмъ.
- 4 Хубавы пѣсни радостно
Пѣхтъ съ китары отъ злато ;
Хубава тая музика,
Насытѣ нѣма никогда.
О, кога тамъ да стигнѣ азъ,
Спасу да пѣхъ съ весель гласъ ?

- 5 Хубавъ прѣстолъ-тѣ на нашій Царь
Пастырь и Спасъ и Господарь ;
Хубавъ на нашій подвигъ край,
Мирно жилище, Божій рай !
Нека побѣрзамъ, дѣтъ е Онъ,
Тамъ да съмъ, въ хубавый Сионъ.

МАЛКИ НѢЩА.

Една сламка показва на кѣдѣ вѣ вѣтры-
тѣ. Малки дупки потъватъ голѣмы корабы.

Едно зърно пѣсъкъ е малко нѣщо но ако
влѣзе въ око-то ти, или вѣтрѣ въ часовникъ-
тѣ ти, ще познаешъ каквѣ голѣмѣ по-
врѣдъ може да прави.

Коралъ-тѣ, или мерджанъ-тѣ, показва си-
лж-тѣ на малки нѣща. Голѣмы острове има
които сѫ работата само на единъ дребниъ

чевейкъ въ море-то. Единъ списатель каз-
ва че за тѣзи корални инсекти колкото има
въ море-то, ако ся искаше гробъ въ който
да ся заровятъ, то трѣбаше гробъ-тѣ да е
по голѣмъ отъ колкото бы бѣль гробъ-тѣ въ
който да ся заровятъ всички-тѣ слонове
(Филове) които има по свѣтъ-тѣ.

Притежател на вѣстника и на печатницъ-тѣ
А. Минасянъ, у Джамлѣ-ханъ.